

Helena

ZPÍVÁ Ježka

STEREO
1113 4240

**Hudba Jaroslav Ježek
Slova Jiří Voskovec
a Jan Werich
Vybral a sestavil Jiří Baur**

1. STRANA

- 1) **EZOP A BRABENEC** / 2:18
(z filmu Pudr a benzin — 1931
a ze hry Caesar — 1932)
- 2) **KLOBOUK VE KŘOVÍ** / 3:47
(ze hry Osel a stín — 1933)
- 3) **TŘI STRÁŽNÍCI** / 3:05
(ze hry Premiéra Skafandr — 1928
a Ostrov Dynamit — 1930)
- 4) **MINULOST PŘES PALUBU** / 2:20
(ze hry Osel a stín — 1933)
- 5) **DON JUAN WALTZ** / 2:53
(ze hry Don Juan & comp. — 1931)
- 6) **ŠATY DĚLAJ' ČLOVĚKA** / 2:32
(z filmu U nás v Kocourkově — 1932
a ze hry Kat a blázen — 1934)
- 7) **SVÍTÁ** / 2:45
(ze hry Kat a blázen)

2. STRANA

- 8) **PENÍZE NEBO ŽIVOT** / 2:30
(z filmu Peníze nebo život — 1932)
- 9) **STREJČEK HLAD** / 2:35
(ze hry Rub a líc — 1936)
- 10) **KLEOPATRA** / 3:20
(ze hry Caesar — 1932)
- 11) **ŽIVOT JE JEN NÁHODA** / 2:08
(z filmu Peníze nebo život — 1932
a ze hry Svět za mřížemi — 1933)
- 12) **TRAGEDIE VODNÍKOVA** / 3:23
(ze hry Těžká Barbora — 1937)
- 13) **KDYŽ JSEM KYTICI VÁZALA** / 3:07
(ze hry Kat a blázen — 1934)
- 14) **NEBE NA ZEMI** / 2:17
(ze hry Nebe na zemi — 1936)

Helena Vondráčková
Sbor Lubomíra Pánka (3, 8)

Karel Vlach se svým orchestrem

Hudební režie Svatoslav Rychlý a Pavel Vitoch
Zvuková režie Milan Papírník a Petr Podlešák
Nahrávky Čs. rozhlasu
Odpovědný redaktor Milan D. Svoboda

Color photo © Roman Kelbich 1986
Design © Stanislav Dvorský 1986
Back cover photos © Alexander Paul (W+V+J), Ivo Gil (K. Vlach) 1986
Sleeve-note © dr. Miloš Skalka 1987
Odpovědná redaktorka obalu Miloslava Kulhavá
Tisk Severografia Děčín

Je neoddiskutovatelnou skutečností, že základem české populární hudby je tvorba Osvobozeného divadla; melodie Jaroslava Ježka a texty dvojice Voskovec—Werich. Ostatně, mnozí tvůrci naší populární písně se k tomuto odkazu neustále hlásí a ti, kteří byli (či jsou) ve své tvorbě ovlivněni semaforskou érou Šlitra a Suchého, vlnou odkaz Osvobozeného divadla navazují nevědomky, neboť oba autoři zlaté semaforské éry se nikdy netajili svým inspiračním zdrojem... Není tedy náhodou, že k písničkám Jaroslava Ježka se naši interpreti průběžně vrací a není náhodou, že velká většina těchto melodií má dnes již punc evergreenů. Někteří z věčně zelených písniček Osvobozeného divadla jako jeho her a filmů, přináší také toto album Heleny Vondráčkové, natočené ve spolupráci s orchestrem zloužilého umělce Karla Vlacha (1911—1986).

Jaroslav Ježek (1906—1942) pocházel z krejčovské rodiny a odmalička měl problémy se sluchem i sluchem. Šest let strávil ve slepeckém ústavu (od osmi do čtrnácti let), kde se také dostal ke klavíru. Jako osmnáctiletý se přihlásil na klavírní oddělení konzervatoře a byl přijat ke studiu skladby u profesora K. B. Jiráka. Už tehdy na něj silně zapůsobil americký jazz a autoři jako George Gershwin, Paul Whiteman či Jack Hylton, posléze orchestry Casa Loma a Duke Ellingtona. Do kontaktu s divadlem se dostal poprvé v souboru E. F. Buriana. Na slupě, kde u klavíru parodoval velké skladatele vážné hudby. V roce 1928 dostal nabídku od V. F. Čadce aby s nimi spolupracoval na představeních Osvobozeného divadla... Jak uvádí dr. Lubomír Dorůžka své Panorámě populární hudby 1918—1978 (Mladá fronta, 1981): „... Na počátku stála studentská revue, bujná a velice odvázaný humor, a okouzlení jačím a dobovými šlágry. Po Ježkově příchodu je začaly nahrazovat Ježkovy vlastní písničky. Téměř okamžitě vyrostl i jeho orchestr, nejvlivnější soubor, který v druhé polovině třicátých let přísahal u nebe i všichni fanouškové čistého jazzu... Nové taneční rytmy v Ježkově divadelních písničkách s virtuózní komikou Voskovecových a Werichových textů zněly naprosto přirozeně a dokonale splývaly s českým tanečním zvykem; měly nápaditou a osobitou melodiku, která přímo lákala ke zpěvu, i instrumentální háv, odpovídající moderní populární hudbě třicátých let. Naše písně (jak je to v tomto oboru nutné) dokonalou imitací tanců všeho, co u nás v této oblasti tehdy žilo: od mantiky trampské písničky přes pivní rozjařovací písně a karikovanou výpravnost kramářských písní nebo písni pražského lidu až k tehdy provokujícímu laci foxtrotových nebo rumbových rytmu.“

V dusné atmosféře nastupujícího fašismu se štátní recese Osvobozeného divadla změnila v provokativní, angažovanou satiru. Proti repertoáru divadla protestovalo německé vyslanectví v Praze, fašisté bojujví tropily během představení výtržnosti a Osvobozené divadlo se stávalo trnem v oku všem, kdo pokoušeli koketovat s Hitlerem. 8. listopadu 1938 bylo divadlo definitivně uzavřeno a začátkem roku 1939 odcestovali tři jeho hlavní protagonisté do Ameriky. Jaroslav Ježek tu zemřel na ledvinovou chorobu za necelé tři roky... Jeho písničky však patří neomyšlitelně k dějinám moderní populární hudby u nás.

Nyní se k jeho věčně živému a inspirativnímu odkazu vrací zasloužilá umělkyně Helena Vondráčková. Interpretka v nejlepším slova smyslu univerzální, která nazpívala Ježkovy melodie s obdivným porozuměním, citem, zaujetím i potřebným humorem. A nadešel, ten k nim vždycky patřil. Doufám se, že tahle dlouhohrající deska potěší jak poslávky, kteří pečlivě schraňují verze originální, ty, pro které bude třeba právě tahle kolekce objevením onoho „tmavomodrého světa“, který hýřil a laskal spoustou dalších barev a tónů.

Aranžovali Jaroslav Dřevíkovský (1, 3, 4, 6—14), Vladimír Popelka (2), Ladislav Pikart a Jiří Baur (5)